

Enikő fick diplom för utveckling av meänkieli i Rumänien

Cluj-Napoca

Doktor Enikő Molnár Bodrogi utvecklar den tornedalska kulturen i Rumänien. Förra året påbörjade hon en kurs i meänkieli på universitetsnivå, ett arbete som belönades med ett diplom.

- Det betyder, att min egen universitetsstyrelse värdesätter mitt arbete, säger Enikő.

Enikő Molnár Bodrogi är rumänskungerska, en minoritetsgrupp som alltid har funnits i Rumänien och som har ungerska som modersmål. Den här gruppen är störst av de språkliga och etniska minoriteterna i Rumänien, 6,6 procent. Men Rumänien är officiellt ett enspråkigt land och det enda officiella språket är rumänska. Nästan 99 procent av de rumänskungerska invånarna bor i området kring Transsylvanien, där de utgör nästan 20 procent. Enikő bor själv i den Transsylvanska staden Cluj-Napoca (Kolozsvár på ungerska).

Språket vidgar perspektivet

Enikő berättar att rumänskungerna alltid har varit en mycket självmedveten minoritet. De har exempelvis utvecklat ett institutsystem på det egna språket, som skyddar det egna språkets bevarande och utveckling.

- Jag är glad över det, att jag tillhör en minoritet, eftersom det ger ett bredare perspektiv på världen. Jag känner mig rikare, därför att mitt eget språk är starkast och dessutom klarar jag mig på landets officiella språk i alla situationer, säger Enikő.

Enikő har gått i skola på ungerska. Sedan har hon lärt sig ungerska som huvudämne vid universitetet i Babes-Bolyai och engelska som biämne. De ungerskspråkiga eleverna studerar också finska i ett år, som sitt släktspråk, och därefter fortsatte Enikő att studera finska. Hon var stipendiat vid Helsingfors universitet åren 1990-91.

- År 1992 fick finskan biämneshästatus på vårt universitet och sedan dess har jag undervisat i finska språket, litteratur och kulturhistoria, berättar doktorn och biträdande professorn Enikő.

Meänkieli en ny värld

Minoritetsfolkens ställning har alltid intresserat Enikő. Ett av hennes forskningsämnen har varit Fennoskandiamrådets språkliga och etniska minoriteter. Enikő blev bekant med meänkieli genom forskningslitteratur, Internet och Bengt Pohjanen.

- När jag fick bekanta mig med hans produktion och verk på meänkieli, har det fått mig som lingvist och litteraturforskare intresserad av att lära mig än mer meänkieli. Pohjanens synsätt om detta är, att minoritetsspråk måste representeras starkt på just det språket, en åsikt som även jag delar, säger Enikő och fortsätter:

- Meänkieli har öppnat en helt ny värld för mig, som verkligen är viktig.

Diplomerad meänkieliutvecklare

I arbetet med att lära sig meänkieli har Enikő fått mycket hjälp av Meänmaa-föreningen och Meänmaa språkrådets medlemmar, med vilka hon har dryftat många saker som relaterar till språket och den språkliga identiteten. Detta har varit den bästa språkskolan för Enikő.

- Jag anser, att jag också har skyldigheter gentemot meänkieli. Av den anledningen har jag för första gången översatt direkt från meänkieli till ungerska, (Bengt Pohjanens roman Smugglarkungens son), jag har påbörjat undervisning i meänkieli på universitetsnivå i Rumänien och jag har hållit i föreläsningar och skrivit artiklar om meänkieli på flera språk.

På hösten 2010 påbörjade Enikő undervisning i finska språket och dess litteratur som huvudämnen och undervisning i meänkieli som tillvalskurs vid Babes-Bolyai universitetet. I december kom kvittot för det väl utförda arbetet; rektorn hade beslutat sig för att ge diplom till Enikő för utvecklingen av universitetet.

- Det var en stor överraskning för mig. Det betyder att min egen universitetsstyrelse värdesätter mitt arbete, säger Enikő och tillägger:
- Men jag måste ändå erkänna, att det allra viktigaste för mig är det, när meänkielifolket själva, för vilka det egna språkets bevarande är viktig, ser något gott och utvecklande i mitt arbete.

Regina Veräjä

Översättning: Ingela Henriksson, Inga-Britt Uusitalo